ТРАКТОРЫЕ ФРОНТОВОЙ ЁҺООР ЖОЛООДОГТЫ!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 117 (3929) | 1942 оной майн 19, вторник | СЭН 15 МҮНГЭН

Тракторнуудые үдэр һүнигүй хүдэлгэхэ!

Республика дотор тарилгын ябаса юрэнхы дээрээ тон аали байна. Илангаяа гол тарган ажалгай районуудтаа тарилгаяа тэсэшэгүйгээр унжагайруулжа, республикаяа хойшонь таталаар. Жэшэлхэдэ, Тарбагатайн аймаг болбол Наркомземэй үгэлэн майн 10-ай мэдээгээр үсэбээ мянга 34,5 процент түйсэхээ. Гадна түс аймагай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө цүртэрээ амгалан сагай хэмжээнэ холо ошоогүй, гэгдэгшэд соо бидэ ганса бэшэбэ гэжэ ташаагаа тулана.

Эдэ унжагайрал хадаа сохихи ба олонхи ушарнуудта МТС-үүдэй **тракторна паркын бузагай ба назагай муугаар хүдэлмэрилгэнэй** арсашагүй гаршэ мүн. Тарбагатайн ба Жэримскэ МТС-үүдэй зөндэшье хэрэгүй хүдэлмэрилгэ болбол дайнай үеын оршон байдалда ябашье тэсэшэгүй хэрэг байна. Эдэ хоер МТС хадаа хабагай тарилгын эхэлҳэнһээ хойшо оройдоо мянга 2.500 гектар газарые шалгаяа хахалжа тарианюм.

Энэ тракторнуудай мянга байха ябадал юрынь ушарал болошонхой. Тарбагатайн МТС-тэ харьяатай «Гитанг» колхозто 10 трактор хүдэлмэрилгэ ёһотой аад, үлэртөө 2—3 трактор ябадаг ба, үнгэрхэдээ, майн 11-дэ арбуулаа талын дунда айбала шэнги зогсошоһон байха юм.

Машинно-тракторна станциннуудай директорнууд ба политотделнуудэй начальнигууд юрэ тракторна паркнуудайнгаа муу хүдэлмэриин бухы гэмые трактористнуудай мэргэжэл багатай ябадалда оцм хаялаг зантай. Гэхын хажуугаар, трактористнуудайнгаа мэргэжэлые үдэр бүри дээшэлүүлжэ байха, тракторна бригаднуудта техническэ һуралсал үргэнөөр эмхидхэхэ, дутулдаһан трактористнуудые дары сагаа бэлэдхэн абаха ябадалнуудта һанал бодолойнгоо хэлгэрхэйшье хандуулаагүй һуха юм. Эндэ Саинтын МТС олсо шалгаран гаранхай. Түс МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд болбол трактористнуудыг дутулдаа гэжэ шалгаг бариһан бөөрэ, машина хүсэл мэдэхэгүй, бэлэдхэл тон багатай нүнүүдтэ тракторай жолоо барюулна. С. Аверина гэгшын трактор жолоодолгын шалгалые үтөөгүй ба тоншье һаа дутуу бэлэдхэлтэй байһаниие мэдэжэ байгаад, тэрээндэ харусалгатай ба үлэтэй сэнтэй машиные барюулһан дээрэһээнь, түс тракторынь үлэртөө мянга хахад гектар хахалаад лэ хэбтэжэ байдаг. Тинхэдэ «Улаан Оронго» колхозто хуушанай түршэлтэй гурбан трактурист тракторай хүдэлмэриндэ хабаадуулагдаагүй ябана. Юрэнхылөө Саянтын МТС-эй яяр муу хүдэлмэриин хажуугаар энэ ехэ дутагдал хадаа түс МТС-эй директорэй хамарыень хатхажа байгаашье һаань энэ үсэд директор нүхэр Танхасаев «нюдэ балай, шүдэ балай» сохижо ябахань бүри тоншье гайнгалгай.

Тракторнуудай техническэ харгалзалга мүн лэ һайнаар табигдаагүй байна. Шэнэ-Брезнэй МТС-тэ мастерскойнуудынь хананхагүйгөөр хүдэлмэрилдэг. Мүн Цуулгын МТС-эй механигууд колхозуудта, тракторна бригаднуудта гарахаяа түсхай үрялаар «айлшалжа» ошодог ямбатай.

Манай МТС-үүдтэ **социалистическэ мүрысөөн** тон һуламаар ябуулагдана. Түрүү бригаднуудай эрхим трактористнуудай дүй түрүшэл олоной дунда нэбтэргүүлэгдэгүй. Республикын солото трактористка Балмахинда Дымбылыновагай шадамар габшагай ажал болбол трактористнуудта ульгэр жэшээ болохо ёһотой. Нүхэр Дымбылова майн 12 хүртэр 105 гектар условно хахалалта бүтөөгээ. Мүн Курбын МТС-эй нүхэр Гатабон ба Ерофеев гэгшэдэй бригаднууд, Кяхтын МТС-эй нүхэр Будаевай бригада ажал хүдэлмэрээ зүбөөр ба сэрэгэй гурим маар табижа шадаһан байтаа. Эндэ залуу трактористнуудыг бодото фронтовой ёһсор хүдэлмэрилнэ.

Иимэнүүд имагта һайн жэшээ нүүд тоолохо болоо һаа нилээд олон байха юм.

Ушар тиимэ дээрэһээ, дүрсагдаһан баримтануудыг хадаа түс МТС-үүдэй директорнууд ба политотделнуудэй начальнигууд, мүн БМАССР-эй Наркомзем ба тэрээнэй Политсектор тракторна паркын хүдэлмэриин эмхидхэл ба заршамда ёһотой гэгшын анхарал хандуулаагүй байһаниие харуулна.

Мүнөөтэр манай газетэдэ **«Республикын МТС-үүдэй машинно-тракторна паркнуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай»** БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой дэлгэрэнгы шиидхэбэри толилогдобо. Энэ хаа тракторнуудыг ашаглалгада али бүхы дутуу дунданнуудые дары түргэн усадхаха замые тодорхойлон заа һаан МТС бүхэнэй ойрын ба саашанхи хүдэлмэриин программа мүн.

Трактористнуудыг ба тракторна бригаднуудыг хооронгоо соцмүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тракторнуудай бухы жүдхэхы хүсэн соонь хүдөө-ажахын прицепной машинанууды бишинжашье дутуугүйгөөр шаггаталха, горючи ба түрхихэ материалнуудые зүбөөр ба гамтайгаар таргашалха, тракторна бригаднуудые эмхидхэл ба дотороой жаяг заршамые шангаар табиха **тракторнуудые үдэр һүнигүй хүдэлгэхэ**—эдэ хадаа МТС бүхэнэй мүнөөдэрэй хойшолуулшагүй, дайшалхы зорилго болоно.

Тарилга болбол мүн лэ фронт мүн. Тиимэ түла тарилгын али бухы амжалта болбол фронт дээрэ түйлагдаха илалтануудтай адли. Энээнийе колхозник бүхэн, трактурист бүхэн «үдэр ябахиаашье, һүни нойртоошье» һанажа, бөөлүүлжэ байха уялгатай.

«...Өөрынгөө зэбсэгые зэсэгэнэ хүртэр шудалха, өөрынгөө хэрэгэй мэргэн мастернууд болохо, зэсэлэн хюдаха хүртэгынь немецко-фашистска булимтарагшадые эрид тулган сохихо»—гэжэ Оборонын Арадай Комиссар нүхэр **Сталин** Улаан Армиин пулеметчинууд, артиллеристнуудыг, минометчинууд, танкистнуудыг, летчигуудта захирһан байна. Энэ приказ болбол тарилгын фронт дээрэ илалтаяа шэрээжэ байгаа трактористнуудта мүн лэ хабаалаха болоно.

Нүхэд колхозниггуд! Трактор машиные эсэстэнь хүртэр шудалгты, өөрынгөө хэрэгэй мэргэн мастернууд бологты!

Эхэ оромнай, инаг вождьмэй энээниие бидэнһээ эрижэ байна.

БМАССР-эй СОВНАРКОМДО ба ВКП(б)-гэй ОБКОМДО

Республикын МТС-үүдэй машинно-тракторна паркануудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

МТС-эй машинно-тракторна паркын хүдэлмэриие үнэнөөрнь һайжаруулхын зориллгоор БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюроогой **тогтоохонь:**

1. МТС-эй хүдэлмэриие хайша хэрэгээр хүтэлбэрилжэ байһан дээрэһээ МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда түлгүү мэгдүүг ба оһол наадай ябадал гараха ябадал болошогүй байһан тухай Газартаряалангай Нарком нүхэр Фроловой ба Наркомземэй Политсекторэй начальник нүхэр Борсоевой, мүн тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй Айкомуудай секретарьнарай ба Аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэнэрэй илалтаяа: Баргажанай, Яруунын, Заиграйн, Бичурын, Прибайкальска, Тарбагатайн, Кяхтын, Хоринин ба Хэжэнгын аймагуудай хүтэлбэрилэгшэдэй анхарал хандуулха.

2. Машинно-тракторна паркын муугаар хүдэлмэрилжэ байһанай түлөө түбхын түрүүндэ МТС-эй директор ба политотделэй начальник зэмэтэй болохо, ушарынь хадаа тэдэнэй дундаһаа олошгог хүнүүдынь амгалан сагай һанал бодолоо мүнөө хүртэр орхёодүй, өөһэдынгөө бодото хүдэлмэриие дайнай үеын байдалай эрилтэтэй тааруулан ёһотой һайнаар шэнэдхэн табижа шадаадуй ба мүнөө сагай эрхэ байдалда тракторна паркын хүдэлмэриие амжалтатайгаар эмхидхэхэ зориллгонуудые шидхэхэ хэрэгтэ гол шухала юумыень олоодуй байнад гэжэ тэдэндэ заахаа.

3. Машинно-тракторна паркын муугаар хүдэлмэрилжэ байһанай гол шалтагануудай нэгэшиинь хадаа механизаторска кадрнуудыг тухай хүсэд һайн ороолдолго гаргаагүй дээрэһээ болоно гэжэ тоолоно, механизаторска кадрнуудай ажалай ба байра байдалай условинуудые үндэһөөрнь һайжаруулхын тулада доро заагдаһан бодото хэмжээлэбэрилгэнуудые бөөлүүлхыень Наркомзем, Наркомземэй Политсектор, Аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэнэр, ВКП(б)-гэй Айкомой секретарьнар, МТС-үүдэй директорнууд ба политотделэй начальникнуудые уялгалха гэбэл:

а) Тусхайта бэлэдхэл һургуулигүй хүнүүдые трактор хүтэлхэ ажалда табихагүй гэжэ эрид хатуугаар хорихо. Трактор хүтэлхэ ажалда трактористнуудые табихадаа МТС-үүдэй ахалагша механигууд өөһэдынгөө харуусалта дээрэ абаха гэжэ тогтоохо.

б) Мүнөө прицепнигүүдээр хүдэлмэрилжэ байһан колхозниггуудай дундаһаа ажалһаань таһалангүйгөөр һургажа, дутуу байгаа трактористнуудай тоосынь хүсөөхэ: тинхэдээ энэ хүдэлмэриие байгша оной июнийн 15 хүртэр дүүргэхэ;

в) Тракторна бригаднуудта саг үргэлжэ техническэ һуралсал эмхидхэжэ, тэндэ түрүүшын ээлжээндэ түс бригадада олонхиоо тохёолодог дутуу дунданнуудые зайлуулхын ба мүн тэрэшэлэн техническэ харуулһалгын заабаринуудыг тушаа асууданнуудые шуудалха;

г) Бригаднуудаар ябадаг механигууд болбол ажалһаань таһалангүйгөөр трактористнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ба техническэ һуралсал ябуулха хэрэгтэ хүдэлмэриингөө үдэр соо 4 часһаа бага бэшэ сагыень хэрэглэхэ уялгатай гэжэ тогтоохо. Энэ заабариие сакихын хейнһоо тон нарин хянаг шалгалта хэжэ байхын тулада, бригаднуудаар ябадаг механик бүхэндэ тусхай путевой лист үгэхэ:

МТС-үүдэй политотделнуудэй начальникнууд болбол хаалаанагүй энэ хэмжээ-ябуулганнуудые пуйсэлхэхэ хэрэгтые ханшаха ёһотой;

д) Тракторна бригадын бригадир болбол залуу трактористнуудай хүдэлмэридэнь хаһа сат соонь үнэхөөрөө һайн ба тодорхой туһаламжа үзүүлхэ хүсэл аргатай байхын тулада ба трактористнуудай хоорондо нүхэрэй талаар туһалалсаха үргэн аргатай байха ябадалые хангахын тулада тракторна бригаднуудай эмхидхэлгые тон түргэнөөр. 3—4 үлэрһөө удааруулаагүй, шалгажа үзөөд, зарим тракторна бригаднуудай хэтэрхэй өхэнүүд байһан ябадалые эдирүүлжэ заһаха.

Дээрэ заагдаһан условинуудые хангахын тулада үлэмжэ таатай хэмжээн гэхэдэ: тракторна бригаднуудые 3—4 тракторгайгаар байгуулхыень МТС-үүдэй директорнуудтэ һайшаан дурадхаха;

е) Тракторна бригаднуудта доторой журам сахиха тушаа хатуу нарин гурим дары биш болгоосо, тэрэнниие сахихын хейнһоо тон нарин шалгалта табиха;

ж) Тракторна бригаднуудта политико-нитын хүдэлмэриие үндэһөөрнь һайжаруулжа тэрэнниие тракторна бригада бүхэнэй түс тустаа дүүргэхэ ажалуйлдэбэриин толорхой зориллгонуудтай холбожо ябуулха;

з) Трактористнуудай хоорондохи мүрысөөнэй үрэнгүүдынь трактористнуудай халаан бүхэнэй һүүлдэ тракторна бригаднуудта заабол зүбшэн хэлсэжэ, мүрысөөнэй түрүүшүүлдэ улаан тугуудые үгэхэ болон тракторна бригаднуудай хоорондохи мүрысөөнэй үрэнгүүдынь 10 хоног бүридэ зүбшэн хэлсэжэ байхаар трактористнуудта ба тракторна бригаднуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөе эмхидхэхэ хэрэгтэй.

МТС-үүдэй политотделнуудэй хүдэлмэридэ сэпжэлтэ үгэхэдөө түбхын түрүүндэ политотделнуудэй хүдэлмэрилэгшэд болбол бухы трактористнуудта ба тракторна бригаднуудта ажалайнгаа нормые хүсэд дүүргэхээр ба үлүүлэн дүүргэхээр социалистическэ мүрысөөниие эмхидхэһыень гол болгоо харалсаха хэрэгтэй гэжэ Наркомземэй Политсектортэ һайшаан дурадхаха;

и) Полевой станнуудта ба ватонгинуудта таатай зохид культурна болбосон ба байра байдалай условинуудые бии болгохо:

к) «Хүдөө-ажахын культурнинуудай ургасые дээшэлүүлһэнэй түлөө МТС-үүдэй трактористнуудай ба тракторна хүдөө-ажахын прицепной машина дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхозниггуудай ажалайнь түлөөсые нэмжэ түлэхэ тухай» СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые тракторна бригаднуудай бригадириггуудта, тэлэнэй туһалагшадта, прицепнигүүдтэ ба заправщигуудта үргэнөөр ойлгуулжа үгэхэ. Энэ тогтоолые дүүргэхэнь түлөө тэмсэлэй амжалтые шидхэхэ шухала эүйл болбол МТС-үүдэй ба колхозуудай бухы кадрнуудыг агротехникын заабариие наринаар сахижа, эрхим шинжтайгаар хүдэлмэрилхэ ябадал болоно гэжэ МТС-эй хүдэлмэришэдтэ ба бухы колхозниггуудта тайлбарилан ойлгуулха.

4. Машинно-тракторна паркын техническэ ашаглалые зүбөөр эмхидхэхын ба техническэ дутуу зүйлнүүд дээрэһээ трактористнуудай ажалгүй мянга байха ябадалые заабол усадхахын зориллгоор доро заагдаһан хэмжээ-ябуулганнуудые бөөлүүлхыень Наркомзем, Наркомземэй Политсектор, Аймгуйсэдком, ВКП(б)-гэй Айкомууд, МТС-эй директорнууд ба политотделнуудэй начальникнуудые уялгалха гэбэл:

а) Техническэ талаар дутуутай байһан тракторнуудые хүдэлгэхэ ябадалые оттолон хорижо, тэдэнниие тон түргэнөөр заһаха ябадалые хангаха.

Энэ зориллгоор трактористнуудай халаан бүриин һүүлдэ тракторнуудай техническэ байдалыень тракторна бригаднуудай бригадириннуд өөһэдөө шалгаг үзэхэ уялгатай. Хайша хэрэгээр хандажа шалгалта хэһэнэйнь һүүлдэ тракторай эбдэлһэнэй түлөө тракторна бригадын бригадир түбхын түрүүндэ өөсөө харюусаха ёһотой гэжэ тогтоохо:

б) 15—20 трактор бүхэндэ хүүдэл мастерскойнуудые (автомашинаар гү, али морин доор ябадаг) эмхидхэхэ, мүн тэрэшэлэн тракторны бригаднуудта шухала хэрэгтэй запас частьнуудые ба зэмсэг хэрэгсэлнүүдые бии болгохо хүдэлмэриие дары дүүргэхэ. Энэ эрилтые дүүргэхэгүй МТС-эй ахалагша механигуудые тракторна паркын муугаар хүдэлмэрилһэнэй түлөө сэхэ зэмэтэй гэшэ гэжэ хараад, энэн дээрэһээ дулыдаха хэмжээнүүдые абаха;

в) Техническэ харуулһалые үнгэргэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаха ябадалые эрид шууд болгоулха. Энэ зориллгоор тарялангай хүдэлмэриин үеэ МТС-эй ахалагша механигуудай гол шухала уялгань хадаа техническэ харуулһалые эмхидхэхэ болоно гэжэ тоолохо.

Эдэлжэтэ техническэ харуулһалта хэгдэгүй тракторнуудаар хүдэлмэрилхэ ябадалые болгоулха тухай МТС-эй ахалагша механигуудта эрхэ олгохо:

г) Тракторнуудые припепной машинануудаар хүсэд хангахын хейнһоо тон нарин хянагдал табиха. Тракторнуудые хүсэд шалгасоонь хүдэлгэхын түлөө (МТС-эй директорнуудэй эцэтэйгээр хэгдэһэн ушарнуудаа бэшэнь) МТС-эй директор болбол трактористнуудые дутуутаар хүдэлгэһэн дээрэһээ болоһон материальна гарзын үнэ сэнгыень зэмэтэй хүнүүдэ нехэжэ абаха уялгатай гэжэ тогтоохо;

д) Һүнинин сагта тракторнуудые заабол хүдэлгэхэ (тусхайта хүдэлмэриннүүд дээрэнь) ябадалые хангаха. Электрическэ гэрэлтэй байһан тракторна агрегаднуудта «Летучая мышь» гэдэг фонарьнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ.

5. Түлихэ ба түрхихэ тоһонуудые зүбөөр ба гамтайгаар гаргашалхын түлөө эрид шаг гэ тэмсэл ябуулхын зориллгоор, Наркомзем ба тэрэнэй Политсектор, МТС-эй директорнууд ба политотделэй начальникнуудые уялгалха гэбэл:

а) МТС бүхэндэ, тракторна бригада ба траактор бүхэндэ порючиие хэр зэргээр гаргашалжа байһанай хейнһоо тон нарин хянаг шалгалта табижа байха ба түлихэ ба түрхихэ тоһонуудай хэды шэнэдэн үлөөд байһыень һара бүридэ хоёр дахин бүриллэн элирүүлжэ байха;

б) Хүдөө-ажахын хүдэлмэридэ зорюулагдаһан горючиие триһэнэй түлөө зэмэтэй нүнүүдые сүүдэй харюусалгада хабаадуулха;

в) МТС-үүдэй нефтебазануудые шалгалтай составые түргэнөөр шалгажа үзөөд энэ тушаалда хүсэд шалгагдамал нүнүүдые табиха. Нефтебазануудые дамгагдаг болбол МТС-үүдэй директорнуудэй зүүршалгаар Наркомземээр батаалгаха гэжэ тогтоохо:

г) Горючиие гарташалха ба хадгалха гүрим тухай СССР-эй Наркомземэй 1941 оной июнийн 22-ой үдэр гарааһан № 91 приказые үгэ хүүргүйгөөр дүүргэхэ ябадалые байгша оной июнийн 1 хүртэр хангаха:

д) Бүтэн бэшэ һабатнуудта ба мүн тэрэшэлэн түмэр таглаарнүүй һабатада горючи гаргажа үгэхэ ябадалые оттолон хорихо.

е) Горючиие хэмһээ үлүү гаргашалжа байһан (гооҳодог гэхэ мэтэ) тракторнуудаар хүдэлмэрилхэ ябадалые болгоулжа эдэ дутуугаа заһаха саг хүртэрнь заабол зогсоохо ёһотой гэжэ тогтоохо:

ж) Горючиие хэмһээ үлүү гаргаха ба дутуаха ябадалые МТС-эй хүүрнэдэ тохожо болохогүй, харин дутаһан гү, али хэмһээ үлүү гаргашалагдаһан горючиие үнэ сэнгые нэгэ хахад хэмжээтэйгээр зэмэтэ нүнүүдынь тохохо гэжэ МТС-эй директорнуудта ба бухгалтернуудта заахаа:

з) Тракторна бригаднуудые заправка хэхэ хэрэгсэлнүүдээр (заправкын тэрэгнүүд, ворлинкнуудыг, насоснуудыг гэхэ мэтэ) заабол хангаха:

и) Хүдэлмэридэ хэрэглэхэ болһон тоһонуудаа наринаар суглуулха ябадалые хангаха;

к) горючиие зүбөөр ба гамтайгаар гаргашалхын хейнһоо олоннитын хямгадал табихын тулада МТС-үүдтэ ба тракторна бригаднуудта комсомольско-залуушуудай тусхай постнуудые байгуулжа, тэдэнэй хүдэлмэрилэ хоолоо туһалжа байхые МТС-эй политотделнүүдтэ һайшаан дурадхаха;

л) Газогенераторна тракторнуудай тулишые бэлэдхэхэ ба хадгалха хүдэлмэриие энэн тухай тогтоогдоһон заабариинуудтай зохилдуулан табиха.

6. Тракторна паркын хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэ комсомольско организациннуудыг хангалтагүй муугаар хабаадалсажа байһан тухай ВЛКСМ-эй Обкомой ба бухы Айкомуудай анхарал хандуулаад, доро заагдаһан хэмжэнүүдые абаха шухала гэжэ тоолохо гэбэл:

а) Комсомольско-залуушуудай тракторна бригаднуудые үндэһөөрөө фронтовой бригаднуудыг болгохо ябадалые туйлаха;

б) Трактористкануудыг ба эхэнэрнүүдэй тракторна бригаднуудай хооронохи социалистическэ мүрысөөе комсомольско организациннуудай зүгһөө хүтэлбэрилхэ ябадалые эрид шуудыг бэзаашье удааруулангүй һайжаруулжа, эмэгтэй трактористнуудай ажалуйлдэбэриингөө дамбаринуудые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тулада таатай зохид условинуудые байгуулха туйлаа шухала хэмжээнүүдые абаха.

в) Комсомольско-залуушуудай постнуудые байгуулжа ба тэдэнэй хүдэлмэриие үдэр бүридэ хүтэлбэрилжэ, МТС-үүдтэ ба тракторна бригаднуудта мүнгэн зөөриие, зэһабари хэхэ хэрэгсэлнүүдые, запас частьнуудые ба горючиие арбилха алмахын түлөө бодото тэмсэл ябуулха:

г) Тракторна бригаднуудта жэшээтэ һайн гурим байгуулхэ ба байра байдалай ба культурна болбосоролой таатай зохид условинуудые бии болгохын түлөө (хирэ бурталгуудтай тэмсэхэ, культурна амаралта эмхидхэхэ гэхэ мэтэ) хатуу шаагда тэмсэл ябуулха.

7. МТС-эй директорнуудай ба политотделнүүдэй начальникнуудай хабаадалгатайгаар өөһэдынгөө заабариин дээрэ энэ тогтоолые дары зүбшэн хэлсэжэ үзэхэ болон байгша оной майн 25 хүртэр энэ тогтоолтой трактористнуудыг, бригадириннуудыг, механигуудыг ба МТС-эй бусад хүдэлмэрилэгшэдые үргэн олоорнь танилсуулжа, тэрэнниие үгэ хүүргүйгөөр дүүргэхэ түшаг хэмжээ абахыень Аймгуйсэдкомуудые ба ВКП(б)-гэй Айкомуудые уялгалха.

8. Энэ тогтоолые хэр зэргээр гүйцэдхэжэ байһыень саг үргэлжэ шалгажа байха ба түс шалгалтын дүнгэдые Аймгуйсэдкомой гү, али ВКП(б)-гэй Бюроогой заседаниин дээрэһарасоо нэгэ удаһаа үсөөн бэшэ зүбшэн хэлсэд, шалгалтаар элирүүлэгдэһэн дутуулуудые усадхаха тушаа эрид шаг хэмжээнүүдые абажа байхыень Наркомзем, Аймгуйсэдкомуудыг ба ВКП(б)-гэй Айкомуудые уялгалха. Энэ тогтоол хэр зэргээр гүйцэдхэжэ байһыень үлэмжэ тэнгэрэйгөөр шалгахын ба ажалгүйлдэрилгэнгөө гүй дүрилые ажалуйлдэхын зориллгоор байгша оной июнийн 10—15 гаргта МТС-эй директорнуудай, политотделэй начальникнуудай ба МТС-эй ахалагша механигуудай пустовой зүблөөнүүдые аймагуудай партийна ба советска үйлдэмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар үнэргэхэ.

ТАРИЛГЫН ФРОНТ ҺООО

КРАСНОДАРААРХИНАЙ УРЯАГААР

ПЕТРОПАВЛОВКА. Зэдын аймагай Үшөөтэйн сомоной Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Ш. Галданов) оросһото культурнуудай тарилгые дүүргэхэтэй хамта оборонын фондо зорюулан 11 гектар пшеницэ тариба.

Колхозниггуд тарилгын үедэ үнэн сэхэзэр ба бүтэзсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Жэшээлхэдэ: 60 шахуу наһатай үбгэн Базаржап Доржиев гэгшэ сеялкаэр овес тариха зуураа нормоео 175 процент хүртэр дүүргэдэг. Комсомолка Д. Батодоржиева гэгшэ үдэртее 1,10 га газар хахална.

Н. РАБДАЕВ.

Нэгэдэхи звено түрүүлбэ

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Хэжэнгэ) хоёр фронтовой звено тарилга дээрэ мүрысөө байна. Тиин мүнөө үедэ Б. Цыбиковэй звено тарилгын хүдэлмэреэр хоёр түрүүлжэ ябана.

Ш. БАДМАЕВ.

Тарилгые удааруулжа болохогүй

Бичурын аймагай түрүү колхозууд—Билютайн сельсоведэй Крупиной нэрэмжэтэ ба Харлантай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө-ажахын артельнууд, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар эртын тарилгые мэнэ һаяар дүүргэхэнь.

Гэбэшье, Гушадай сомоной «Октябрьска революци», Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд эртын тарилгые угаа өхэзэр унжагайруулжа байна. Энэ колхозууд 350 гектар ярица болон пшеницэ тарилгаалгүй.

Мүн, Новостроечинска сельсоведэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз мянга 60 гектарта тарилгаяа хаяа байна. Энэ олонхи колхозниггуд газар хахалалга, борнойлолго, тарилга дээрэ үдэрэйнгөө даабариие дүүргэхгүй. Энээнэй шалтаганиинь хадаа мори унаагай зүдхэхэ хүсэнэй муу байһан ба колхозниггуудай дунда жаяг заршамай муугаар табигдаһан дээрэһээ болоно. Түс колхозуудта тракторна бригаднуудыг муугаар хүдэлнэ. Илангаяа, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозто ажаллахаар ерэһэн Бичурын МТС-эй 2 «НАТИ» трактор тарилгын эхэлҳэнһээ хойшо хүдэлмэриигүй хэбтэнэ.

Ушар иимэһээ, колхозниггуудай дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эртын тарилгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ тушаа дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Буиков, Соколов, Бадмаев гэгшэд эрид шаг-га хэмжээ абаха ёһотой.

Д. АЮРОВ.

ҺҮҮЛЭЙ ЧАСТА

ХАРЬКОВСКА ЗҮГТЭ МАНАЙ СЭРЭГҮҮДЭЙ АМЖАЛТАТАЙ ДОБТОЛГО

Майн 12-то манай сэрэгүүд Харьковска зүгтэ добтолгодо орожо немецкэ сэрэгүүдэй обороные сүмэ сохёод, томо танкова соединенинүүдэй ба моторизованно ябган сэрэгэй частьнуудай контратаканууды гэдэргэнь сехижо, баруун зүг таэшэ дабшаһаар ябана.

Майн 12-һоо 16 хүртэрхи үедэ манай частьнууд 20-60 километр гүнзэгыгеер урагшаа дабшажа, 300 гаран һуурин газарые сүлеелее.

Заагдаһан үедэ манай сэрэгүүд, урндшалан абтаһан барнмтын ehoop, дайсанһаа дооро заагдаһан трофей буляан абаа гэбэл: 365 ехэ буу, 25 танк, 188 миномет, 379 пулемет, 46.413 снаряд, снарядуудтай 89 тусхай хайрсаг, 23.284 минэ, миллион шахуу һомо, 13.000 граната, 90 автомашина, 29 радиостанци, артиллерийскэ, эдеэ хоолой ба эд хэрэгсэлэй 38 склад болоно. Дайсанай 1.200 гаран солдат ба офицер плендэ абтаа. Мүн энэ үедэ 400 немецкэ танк, 210 ехэ буу, 33 миномет, 217 пулемет, 700 шахуу автомашина, ашаа тээһэн 100 гаран мори тэргэ, элдэб 12 склад, 147 самолет үгы хэгдэбэ. 12.000 шахуу немецкэ солдат ба офицер алагдаһан байна.

Добтолго үргэлжэлһеер.

СОВИНФОРМБЮРО

Советскэ Информбюроһоо

Майн 15-ай үдэшын мэдээсэл

Майн 15-ай туршада **Керченскэ** хахад арал дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай булоу хүсэнүүдэ эсэргүү үсэд шанга байлдаануудые хэхэ ябалдаа үргэлжэлүүлбэ.

Харьковска зүүгтэ манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хөкэ ураташаа дабшаа. Байлдаануудай болоһон 3 үдэр соо 255 ехэ буу буляан абтажа, 250 гаран танк үгы хэгдэһэн ба гэмтээгдэһэнһээ гадна дайсанай 40 самолет унагаагдаһан байна.

Фронтын бүсад участогуудэ дээрэ ямаршье шухала юумэ болоогүй.

Майн 14-дэ 25 немецкэ самолет үгы хэгдэбэ. Манайхин 11 самолетоо гээгээ.

Советскэ корабль Баренцова далай соо дайсанай нэгэ транспорт ба һахиоулай хөөр корабليие шэнгэбэ.

* * *

Майн 14-дэ манай авиацийн частьнууд фронтын эллэб участогуудэ дээрэ 100 шахуу немецкэ танк, 3 хүнгэ машина, сэрэг ба ашаа тээһэн 300 автомашина, һомо хэрэгсэл тээһэн 25 могои тэргэ, горючитай 5 автоцистерна, полевой ба зенитнэ 9 ехэ буу, зенитно-пулеметно 13 үүр үгы кэһэн ба гэмтээгдэнһээ гадна, түмэр харгын составые бэлэ сохижо, дайсанай 3 ротоо шахуу ябган сэрэгые тараан сотһон ба зарымыень үгы хэһэн байна.

* * *

Калининска фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһаа манай часть хэдэн немецкэ ехэ буу, 30 гаран автомашина, ашаа тээһэн повозко, дайсанай ябган сэрэгүүдэй 8 ДЗОТ үгы хэгэ. Немецкэ эпэ участок дээрэ 300 солдат ба офицерэ алуулжа гээгээ.

* * *

Нүхэр Борисенкын командалдаг частиин летчинууд дайшалхы ябуулганууудайнгаа нэгэ үдэр соо 7 немецкэ танк, ябган сэрэг ба ашаа тээһэн 90 автомашина, полевой ба зенитнэ хэдэн ехэ буу үгы хэжэ, һомо хэрэгсэлтэй ехэ склад ба хүүрэг тэһэлһэн байгаа.

* * *

Ахалагша лейтенант Самодуровай батарейн артиллеристууд нэгэ үдэр соо хөөр немецкэ танк, танк буулгаа ехэ буу, 100 гаран немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ.

* * *

Улаанармеецууд Гущенко, Рудмитов, Виноградов, Белоусов, Горобец ба командир Пешков гэгшэд хөөр үдэр соо граната ба шэнгэн горючитай бутылкануудаар 6 немецкэ танкые жагсаалһаань гэргаа.

* * *

Нүхэр В. гэгшэн командалдаг белорусска партизануудай отряд түмэр харгын хүүрэг эбтэн һаандаргажа, дайсанай сэрэгүүдэй һуужа ябаһан 2 эшелонные хажуу худар халяан оруулаа. Вагонуудай эдэргэйдэ дайрагдажа 600 гаран немецкэ солдат ба офицер үхэһэн байна.

* * *

«Би Знаменскэдэхи госпитальдо нэгэ һара хэбтэ һэм. Тэндэ гол түлэб Крымскэ фронтдо шархатаад ерэһэн 1.000 шахуу солдадуудай байгаа бэлэй. Палатануудай соонь шархатагшад тон олоороо оруулагдаһан аад, ядажа байгаа һэн. Шархатай хүнүүд үдэр бүри нэмэн ерэжэл байгша бэлэй. Госпитальһоо үдэр бүри гүн тыл тээшэ 3 санитарна поезд оруулагдаг байгаа. Намайе Знаменскэһээ Днепропетровск ябуулһан юм. Энэ городто госпиталь ба лазаретнуудэ ехэ олон. Би 91-дэхи армейскэ госпитальдо ороо һэм. Тэрэ госпиталийн палатануудэ сөөхөөр дабхар ороонуудэ түүхеэрэгтэй байгаа бэлэй. Тоодэ тэрэ муртэнь оро хэбтэри дүүгдаг байгаа һэн», —гэжэ 87-дохи артиллерийскэ полкын 2-дохи батарейнэ плендэ абтаһан ефрейтор Вилли Фридлийн гэгшэ хөөрэнэ.

* * *

«Мүнөө үглөөгүүр трагическа үшар болоо. Филипп Германэй һамган үхибүүдээ алаад, бэеэ хорлоожо үхэхэ гэжэ һэдээ. Ехэ хүбүүнийнь үхөө, хөөртөгинь ехээр мууданги аад, эхэтээе хамта больницада эльгээгдэе. Энэ болбол хүндэ хашалан ба ядаралые тэсэжэ шадагшгүй байһан байгаа», —гэжэ немецкэ солдат Матиас Уль гэгшэдэ тэрээнэй һамганийнь бэшэбэ.

* * *

«Советскэ Союзда асэргүү дайн хиигаа бандитска дайн мүн. Зарим талаараа энэ болбол дайн бэшэ. харин ажана амталан һуужа байһан арат зонние бүзар бүлайтаг хюдан алаг ябадал болопо. Немецкэ засаг болбол Киевтэ—85.000, Львовто—50 мянган советскэ гражданинууд буудаг алаа. Запорожьедо СС тэн болбол үбгэд, һамгад, үхибүүд, хүхөөр багашуудыг ба ная гаралтай нанай ахуулгэдыешье алаһан байгаа. Ямаршье гэм зэмгүй хүнүүдэй шуһынь адтажа олоонь алаг ябадал болбол дэрэһээ захирһагчай ёһоор үйлэдэнэ гэжэ би лабаар ойлгооб», —гэжэ 9-дэхи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиһээ плендэ абтаһан солдат Пауль Шредер гэгшэ хөөрэнэ.

* * *

Штутгартда (Германи) товолна станци дээрэ ехэ түймэр гараа. Пакгауэнууд палда шатаа. Товарна склад дээрэ үүдэлмэрилжэ байһан гадаадынхид булгадаа арестовалгатаба.

Майн 16-ай үглөөнэй мэдээсэл

Майн 15-ай һүнийн туршада **Керченскэ** хахад арал дээрэ үсэд шанга байлдаануудые үргэлжэлөө **Харьковска** зүүгтэ манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудаа үргэлжэлүүлбэ. Фронтын бүсад участогуудэ дээрэ ямар нэгэ шухала юумэ болоогүй.

* * *

Харьковска зүүгтэ манай часть-нууд амжалттайгаар ураташаа дабшажа олон һуурин газаринуудые немецкэ эзэмдэгшэдэһээ сулеолбэ. Дайсан ехэ гээлтэнүүдтэ орожо байна. Олон тоото хүнүүд плендэ абтаа. Манай сэрэгүүд танкануудые, ехэ буу, автомашина, һомо хэрэгсэлтэй, сэрэгэй зөөри ба эдеэ хоолой эүйлтэй складуудые буляан абаба. Манай нэгэ часть дайшалхы ябуулганууудайнгаа нэгэ үдэр соо дайсанаа 14 ехэ буу, 64 пулемет, 93 минномет, олон автомат, танк буулгаа буу. 550.000 гаран һомо. минэтэй ба һомо хэрэгсэлтэй 205 хайрсаг буляан абаа.

* * *

Ленинградска фронтын зарим участогуудэ дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай частьнууд 3 үдэр соо бэйлдаха зуураа дайсанай 1.200 шахуу солдат ба офицерые үгы хэбэ. Артиллериин буушалгаар ба тагнуулай бүлэгүүдэй ябуулганууудаар дайсанай 6 ДЗОТ һандаргадажа. хоер ехэ буу, 4 станково пулемет ба катер үгы хэгдээ.

* * *

Дайсанай тылдэ (Баруун фронт) ябуулгаа хэжэ байһан нүхэр К гэгшэн командалдаг манай нэгэ подразделени сэрэгэй 4 эшелонные халяан унагаба. 300 гаран немецко-фашистска эзэмдэгшэд үгы хэгдэһэн байгаа.

* * *

Лейтенант Юсиков гэгшэн артиллерийскэ батарей нэгэ үдэр соо 105-миллиметровэ немецкэ ехэ буу, минномет ба 50 гитлеровецые үгы хэбэ.

* * *

Нүхэр Серебряков командэргэй батальоной 10 улаанармеец-снайпер һүүлэй үдэрнүүдтэ 104 гитлеровецые үгы хэһэн байна.

* * *

Сержант Д. М. Шлечкин гэгшэн саперно отделени хоер үдэрэй туршада 480 немецкэ минэ олоско аюулгүй болгоо.

* * *

Алагдаһан немецкэ ефрейтор Альфред гэгшэһээ ахадаа бэшэһэн аад, ябуулжа үрдеэгүй бэшэгынь олдоо. Үхэлынгөө хэдэн үдэр урда тээ Альфред иигэжэ бэшэһэн байгаа: «...Партизануул билөөнэртэ үдэршье, һүнишье амар заяа үгөөгүй. Манай байһан деревнийн хажуугаар үргэлжэ ой тужа бии юм. Тэрээн соогуур партизануул хоргодожо байлаг. Удэшэлэн газаа гараха болоходо пистолет барижа гараха хэрэгтэй болодог. Н. гэдэг городто билэнэрэй байхада партизануул һүни бүридэ бидэнэрые минномедоор буудадаг байгаа һэн. Манай подразделени сообоо олон хүнүүд партизануудта алагдаа».

* * *

Плендэ абтаһан финскэ солдат Айхио Пявлус гэгшэ финскэ армии дотор бодхуулгалгын ургажа байһан тухай мэдээсэлэ. «Ехэнье үни бэшэ Коккола гэдэг һуурин газарта сэрэгэй полевой сүүд болбол бодхуулгаба гэжэ гэмнэгдэнэ ба 7 финска солдадай хэрэгые үзэһэн байгаа. Тиигээд тэрэ сүүд болбол тэдэ солдадуудые барандань буудан алагдаар шидхэһэн юм», —гэжэ Пявлус гэгшэ хөөрэнэ.

Бурят-Монголой ҮНЭН
2-дохи нюур № 117

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

★ ★ ★ ★ ★ ★

Комсомолецууд түрүү зэргэдэ

Түнхэнэй аймагай Тоорпин сомондохи хүсэдбэшэ дунда һүргүүлийн комсомолецууд эхэ орон ба фронтдоо алибүхы арга шадалаараа туһалхые эрмэлзэн, оборонно хэмжээ-ябуулганууудта хилуун эдибхитэйгээр хабаадажа байнал. Жэшээлхэдэ, танкнуудай колонно байгуулха ябадалда зорюулан 2.500 түхэриг мүнгэ суглуулжа, тусхай комиссиа тушааһан байха юм. Комсомолец нүхэр Б. Мантуров—72 түхэриг, һүргэлшэ комсомолка нүхэр П. Сызранова 300 түхэриг мүнгэ оборонын фондо оруулаа. Тэрэшэлэн нүхэд Е. Хамаганова. Г. Шалтыков. Ф. Бродников. А. Данжеева гэгшэд энэ хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадалсаба.

Түс һүргуулийн һуралшад — комсомолецууд барандаа имагта «һайн» ба «эрхим» сэгнэлтэтэйгээр һуралын түлөө тэмсэхэһээ гадна, немецко-фашистска хара золигуулые няза тэнэ сохихо хүсэтэ зэбсэгүүдые бүтээлгэдэ хэрэглэгдэхэ үнгэтэ ба хара металлнуудай хаядаһануудые суглуулжа үргэлжэлһөөр.

Эдэнэр болбол хүдөө-ажахыя машина зэбсэгүүд, үндэр баян урпасын агротехникэ, ажалые эмхидхэлтын арга методые шудалан нажарайнгаа амаралтын үедэ хүдөө гаража, колхозуудай хүдэлмэриень хамһалсаха, хадаалан тарялантайнгаа халюурма ургасые хуряалгадань туһалхын тулада бөеэ зэһэн бэлэдхажэ байнал.

С. ТАНХАЕВ.

Партийна хүтэлбэреэр хангаха шухала

Гушадай сомоной (Бичура) Калининай нэрэмжэтэ хүдөө-ажахын артелийн дэргэдэхи партийна организаци болбол социалистическэ малажал хүгжөөхэ хэрэгые өөрынгөө гарта хүсэд абажа шадаагүй байһаар. Тэрээнһээ шалтагаалан, тус колхоз 1941 онойнгоо түсэбые дүүргээгүй. Тэрэшэлэн энэ жэлэйнь даазбарийн түйсэдхэл хангалгагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна.

Парторганизацийнь секретарь, һүг-товарна фермые даагша нүхэр Цыренцу Дашиева хадаа малшадайнгаа дунда политическэ хүмүүжэлэй хүдэлмэриие зүнлөө бүтахэлэ табигнхай. Тэрээнһээ гадна, зоотехническэ заабаринуудые сахилгада фермынгээ малшадые эльгүүлэгүй байха юм.

Колхозой правленийн түрүүлэгшэ, коммунист нүхэр Буда Доржиев малажалайнгаа хүгжэлтэдэ тон хайша-хэрэгээр, тунайша хойрогоор ханлана. Эдэ бүгэдын эсэстэ энэ жэлэй 2-дохи кварталайнь түсэб мүн лэ дүүрээгүй үлэбэ.

Тиимэһээ, аймагай эмхи зургаануудай зүгөөс антэрал табижа, энэ колхозой правленби ба парторганизацийнь хүдэлмэриие шалган, зохихо хэмжээ абаха ба тодорхой туһаламжа үзүүлхэнь зайлашагүй.

Д. АЮРОВ.

Агитационно хүдэлмэри таһалгаряагүйгөөр ябуулна

Анаагай сомоной (Хори) «Улаан Олон» артелийн парторганизаци (секретарийнь нүхэр Цыбикжапов) хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хабаадагшадай дунда пропаганда ойлгуулламжын хүдэлмэри муу бөшээр эмхидхэбэ. Колхозой партийна ба комсомольско организацинуудаар олдоһон агитатор бүхэн тарилгаяа богонихон болзор соо һайн шанартайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн колхозчинуудые зоригжуулна.

Коммунистнууд нүхэд Базаржапов, Цыбикжапов ба комсомолконууд Батуева. Дамбаева гэгшэд тарялаһажалай бригадынхилай үдэрэй ба үдэшэ, үглөөнэй амаралтын үедэ саг үргэлжэ унишалгэ. хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ. колхозчинуудые мүнөө үеын оршон байдалтай һайнаар танилцуулна. Колхозой правленийн ба партийна организаци хадаа агитаторнуудай ба колхозчинуудай хэрэглэхэ нагляйна хэрэгсэл. газетэ. журнал. уранһайхалай пом гэхэ мэтэнүүдые бүрин бэлэдхэһэн байна.

Энтэ агитационно ойлгуулламжын хүдэлмэриин зүбөөр табигдаһан дээрэһээ колхозчинуудай ажалай бүтээсэ үдэр ерэхэ бүри дээшэлнэ. Гэбэл. газар хахалагшад нүхэд Димит Доржиева. Рыгзыма Батуева ба бусад даалгабаринуудаа саг үргэлжэ үлүүлэн пүйсэдхэнэд. Эдэнэрэй хөөн хүдэлмэриин шанар һайн ба мөрөн унаанууднь муу бөшээр харуулһалгадаг байна.

О. ГОМБОЕВА.

Партийн ургалтые хүтэлбэрилнэгүй

Хэжэнгын аймагай зарим колхозно партийна организацинууд партийно-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табиһан дээрэһээ Ленин—Сталинай агуулахэ партийн зэргэдэ түрүү хүнүүдые тон усөөлөөр абаһан байна. Зүтөөр, апрель соо тус аймагай зургаан парторганизаци яһала олон хүнние абаба. Гэбэшье, эдэнэрэй олонхид эмхи зургаануудтахи парторганизацинууд байха юм. Тус аймаг дотор хамта 18 колхозно парторганизаци тоологдоно. Тиин, ВКП(б)-тэй айком ба зарим парторганизацинуудай секретарьнуудай партийн ургалтые толгойлоогүйһөө болоожо, һүүлэй хэдэн һараннуд соо партийн зэргэдэ нэгэшье хүнние абаагүй парторганизацинууд байха юм. Додо-Худайнай сомоной Молотовой ба Ворошиловай нэрэмжэтэ, Чесанын машинно-тракторна станцийн парторганизацинууд 1942 оной январийн нэгэнһээ хойшо партийда нэгэшье хүнние абаагүй байна.

Тэрэшэлэн аймагай олонхи парторганизацинууд залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулна. Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи кандидатска группын секретарь нүхэр Санжиева кандидадуудай дунда политическо-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри өгөө ябуулжаагүй. ВКП(б)-гэй членэй кандидадуудай нүхэд Рабжаева ба Мункуева гэгшэд өөдэдынгөө идейно-политическэ хамжээе дээшэлүүлхэгүйнөө гадна, членскэ взносуудаа хэдэн олон һара соо түлөөгүй байха юм. Тэрэшэлэн эндэхи зарим кандидадуудай партийна ямаршье даалгабаритэй ба даалгабари абаһаншье һаа тэрээнэ дүүргэдэгүй байна.

ВКП(б)-тэй Хэжэнгын айкомой эмхидхэлэй-инструкторска таһаг хадаа колхозно эхин парторганизацинуудай ургалта ба залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бодото анхаралаа табиагүй байнаар.

Г. ОДОЕВ. ВКП(б)-гэй Обиомой инструктор.

1939 ондо болоһон арсаждаанай райондохи хоер гурэнэй хилые нарижуулха тушаа комиссийн хүдэлмэриин дүнгэй протоколые Монгол Арадай Республика ба Манчжоу-ди-Гогой правительстванууддай баталһан тухай

1939 ондо болоһон арсаждаанай райондохи хоер гурэнэй хоорондохи хилые нарижуулха комиссийн хүдэлмэриин дүнгэй протокол болбол хоёр гурэнүүдэй этигэмжэтэнэй зүгөөс Харбин городто үнгэрэгшэ 1941 оной октябрийн 15-да баталагдажа тус протоколдо хамжуулагдаһан документнүүдтэйгээ хамта тус гурэнүүдэй правительстванууд-ыг хожомынь хуулита ёһоор баталагдаа гэжэ Монгол Арадай Республикын ба Манчжоу-ди-Гогой правительстванууд эпэ оной мэйн 5-да бэе бэедээ бэшэгээр дуулгалсаба.

Парижда антигитлеровскэ листовконуудые ехэ олоор тарааба

ЛОНДОН. майн 14. (ТАСС). Парижда гесталын агентнуул болбол ехэ пюусаар хэблэгдэжэ, тон үргэнөөр тараагдажа байһан 17 шэнэ листовконуудые һүүлэй хоёр неделийн туршада олоһон байна. Һүнийнөө тараагдаһан эдэ листовконуудай хэдэн зуугаад экземплярнуудые Париж городой олон үйлсэнүүдтэ үглөөгүүр эрэ ябаа һаа оломоор байгаа юм.

Гитлеровскэ эзэмдэлтын засагаархинда ба тэдэнэй сэрэгүүдтэ эсэргүү французска патриотическа лозунгнуд Парижай 3-дахи, 11-дэхи ба 14-дэхи райэлуулэй гэр байшангуудай хананууда нялгаатай байба. Хэдэн һара урда тээ гитлеровскэ алууршанда саазалуулһан коммунистическэ депутат Габриэль Перри гэгшэй хаяа нүхэсүүдтээ бэшэһэн бэшэгтэй листовконуул парижска хүн зоной дунда ба Парижай үйлсэнүүдээр һүүлэй 5 неделийн туршада саг үргэлжэ тараагдажа байба.

Париж городтохи метрогой 75 станци хаагдажа, тус городой нэгэ районһоо нүгөө нэгэ райондо метрогоор ябахын оргошье аргагүй болоошоо гэжэ нэгэ листовко соонь тэмдэглэһэн байна. «Национальна эрхэ сүлөөгөө аргалгаа» организацида парижазархинние орохые үрялһан оногоо нэгэ листовко тараагдаһан байна.

Немецкэ булимтарагшад партизануудһаа һүрдэн айна

СТОКГОЛЬМ, майн 14. (ТАСС) Рига городһоо гаража ерэһэн хүнүүдэй хөөрэһэнэй ёһоор. немецкэдэ эзэмдэгдэһэн районуудта гутал хубсаһан ба хоол хүнэһэнэй аймшабтар өхөөр дутадажа байһан ябадал үзэглэнэ. Хаа хаанагүй, ялангаяа Рига. Таллин ба Каунас городуудта, спекуляци хэхэ ябадал ехээр дэлгэрэнхэй. Германска солдат ба офицернуд толгойн саааза хүүлхэ аюулай байбашье германска складуудһаа хоол хүнэһэ. гутал хубсаһа ба буу зэбсэгүүдые абажа худалдадаг байха юм. Үнгэрэгшэ неделидэ Рига городто дүтахэнэ буу зэбсэг тээгээд ябаһан 4 автомашинын һураагүйгөөр үгы болошоһон нэрэһээ фашистска толгойлогшод айхабтар мэдэгэнги байна. Тэдэ буу зэбсэгүүдые партизануул дэбтолжо абаа гэжэ тухайлаһан.

Зүүн фронт дээрэхи байдалай мүүдэхэтэй дашарамдуулан арадай дунда зэбсэгтэ восстаниануул болошомоор байна гэжэ немецкэ ехэ һүрдэнги. Прибалтийска советскэ республиканнуудай хүн зоной болбол буу зэбсэг ба һомо хэрэгсэлэй нилээдүй ехэ запасые шоунхай гэжэ мэдэгдэдэг. Буу зэбсэг худалдаһалай түлөө 6 германска солдат ба нэгэ хэдэн латышуул баяхан рижскэ түрмэ соо саазалуулаа. Германска складуудһаа баяхан 1.000 винтовко ба хэдэн олон хайрсаг һомон үгы болошоо.

Гадаадын хроникаа

Костарикын правительство болбол Румынитай ябуулжа байһан дипломатическа харилсаагаа таһалһан тухайдаа сонсохоо.

* * *

Бельгийскэ Конгодо бүтээгдэнитын гражданска таталга тухай декрет хуули гаргагдаа.

* * *

Энэдхэгэй армида һайн дураарэ орохо дуратан Японитой дайлалдажа эхилһэнһээ хойшо ехэ олошороо. Һара бүридэ 35 мянганһаа үгөөн бэшэ хүн Энэдхэгэй армида һайн дуранһа орохоор бэшүүлнэ.

* * *

Бельгидэ саботаж хэһэн ябадал дээрэһээ түмэр харгын ехэхэн аюул болоожо. амаралтада табигдаһан 56 немецкэ солдат алуулһан ба 43-нь шэрхатаһан байна.

* * *

Гент городтохи сэрэгэй-полевой сүүд болбол гитлеровецүүдтэ эсэргүү ябуулганууые хэһэнэй түлөө гэжэ 14 бельгийскэ гражданинуулые гэмнээд, хоёрыень саазалжа алахаар. үлэгшэдыень эллэб болзороор заралгада ябуулхаар шийдлэбэ.

* * *

Дүн хамта дээрээ 200 мянган тонно уһа түрихэ хэмжээтэй уһаан доогуур ябадаг онгосонуудые замжэ байгуулха тухай конгрессэр һайшаагдаһан хуулие Рузвельт баталаа.

* * *

Бразильска «Парнайба» гэжэ пароходые майн 1-дэ торпедировалһан уһан доогуур ябадаг онгосые американска самолетуул шэнтээгээ.

* * *

Британска империйн зэбсэгтэ хүсэнүүд лайнай эхилһэнһээ хойшо 1941 оной сентябрийн 2 хүртэр 48.973 хүнөө алуулка. 58.458 хүнөө плендэ абтуулжа. 46.363 хүнөө шархатуулжаба 29.756 хүнөө һураагүйгөөр алдажа гээһэн байна.

* * *

Америкын Холбоото Штадуудта 1938 онодо һара бүри 100 шахуу сэрэгэй самолетуудые бүтээдэг байгаа һаа. недоло жэлэй 1-дэхи кварталда соо һара бүри 1.000 самолет бүтээдэг болоһон байгаа. Мүнөө самолет бүтээлгэ 50 процент ехэдэнхэй.

Онсо илгарна

Улан-Мдын Коопинсоюзай системын «Труд» гэжэ инвалидуудай артелийн уужам дэлүүн байшан соо үглөөнэй түрэй хараалгаа эхилээд, үдэшын боро хараан болтор өдөлой машинануудай таржаганаха аблан таһалдаагүй дуулдажа байдаг юм..

Энэ артелийн өдөлшон бүхэн Сталинай нэрэмжэтэ Кузнецкэ металлургическа комбинаадаархинтай хандалта бэшэгтэй һайнаар танилцаһанайнгаа һүүлээр үйлэдбэриингөө программые улам бүри дээшэлүүлжэ байна.

Жэшээлхэдэ, Анна Ганевич гэгшэ үнгэрэгшэ һарынгаа программые шанар һайнтайгаар 184 процент дүүргэһэн юм.

Нүхэр Анна Ганевич хоёрзуутанай һуурин эзэлхэ хүсэлэн гарган, эришэмтэйгээр ажаллажа, олоной дундаһаа онсо илгаран байха юм.

А. ОБУСИНСКИЙ.

Һү тушаалга унжагайрна

Хоринн аймагай Анаагай сомоной «Сталинай зам» колхоз түрэндэ һү тушаалтые болошогүйгөөр унжагайруулжа байна. Энээн тухай правленийн зүгөөс ямаршье һанал бодол хандуулнагүй. Тус колхоз түрэндэ 107.260 литр һү тушааха байһан аад. шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо сройдоо 400 килограмм оруулһан байха юм.

Дайнай үеын байдалда түрэндэ тушаалгые эрид шууд гүйсэдхэлгэ хадаг колхоз бүхэнэй арюун улга болохо юм гэжэ эдэнэр мэдэнэгүй ээшэ аал?!

Д. ЦЫЖИПОВ.

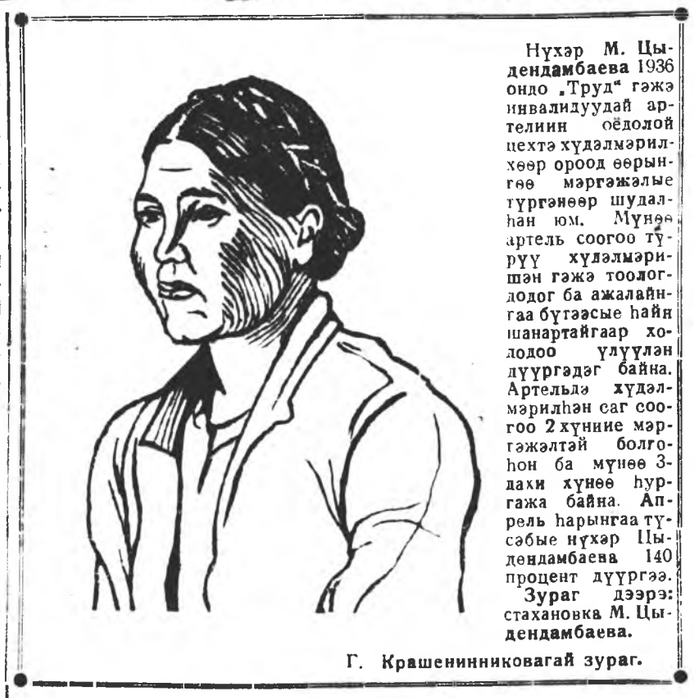

Нүхэр **М. Цыдендамбаева** 1936 ондо „Труд" гэжэ инвалидуудай артелийн өдөлой цехтэ хүдэлмэрилхөөр ороод өөрынгөө мэргэжэлые түргэнөөр шудалһан юм. Мүнөө артель соогоо түрүү хүдэлмэришэн гэжэ тоологдодог ба ажалайнгаа бүтээсые һайн шанартайгаар ходоо үлүүлэн дүүргэдэг байна. Артельдэ хүдэлмэрилһэн саг соогоо 2 хүниие мэргэжэлтэй болгоһон ба мүнөө 3-дахи хүнөө һургажа байна. Апрель һарынгаа тусэбые нүхэр Цыдендамбаева 140 процент дүүргээ. Зураг дээрэ: стахановка М. Цыдендамбаева.

Г. Крашенинниковагай зураг.

Сэрэгэй мэргэжэлтэд

Сэрэгэй мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ хүдэлмэри Бичурын аймат дотор үргэн өлгэйсэтайгаар ябуулагдажа байна.

Майн нэгэнэй һайн үдэрые угтуулан 80 снайпер, танкнуудые хюдаха 30 мэргэжэлтэд, 25 минометчик. 45 пулеметчик. 150 Ворошиловска мэргэн буудагшадые бэлэдхэбэ. Тэрэшэлэн агаараар ба хоёрэр добтолгоһоо хамгаалгын 33 инструктор һургагдаа. Эдэнэр бултадаа колхозуудта гараад, арад зоние сэрэгэй эрдэмдэ һургажа эхилэнхэй.

Тэрээнһээ гадна, эмэгтэйшүүдтэ сэрэгэй мэргэжэл шудалуулха 13 команда эмхидхэгдээд, мүнөө үедэ 650 басагад хабаадуулагдажа.

Гэхэ зуура, тус аймагай Осоавиахимай Совет хадаа эхин эмхинүүдэйнгээ энэ пайхамшаг үүсхэлнүүдые болышевистскэр толгойлжо шадаатай. зүндөө бүтэхэдэ найдаад. хажуу талаһаань хаража һууна.

Олониитын эдибхи эшээлые ороидон хүтэлбэрилжэ. бүгэдын шалабари болгохо шухала.

К. ДАНИЛОВ.

Эдибхи

«Труд» гэжэ инвалидуудай артелийн хүдэлмэришэд 1942 оной турша соо хэдэн воскресник хэжэ, арбаад тонно хара ба үнэтэ металлай хаядаһа—үртэһэнүдые суглуулан. сэрэгэй заводуудта танк, самолет, буу зэбсэгүүд ба һомо хэрэгсэлнүүдые бүтээхынь тулада эльгээбэ.

Энэ талаар илгаяа нүхэр Брянская. бригадир нүхэр Кононова гэгшэд большевистскэ эдибхи хэшээлэй жэшээнүүдые бодото хэрэг дээрэ харуулһаниие тусхайлан тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Артелийн эрэгтэй. эмэгтэй хүдэлмэришэд ба албахаагшад бүгэдөөрэн үнөөтэ дайсанайгаа үндэнэ таһалжа, хоггүйгөөр хобхо сохин намнахын түлөө баатар гэбэяата тэмсэлдэнь героическа Улаан Армидаа эли шалаха аргаараа туһалхые хүсэнэ.

Б. БАДМАЕВ.

Буудалгын мүрысөөн

Улан-Удэ городой Центральна районой осоавиахимай Совет мэргэн буудагшадай мүрысөө эмхидхэхэнь. Тус мүрысөөндэ 23 команда хабаадаха байна. Хэдэн арбаад хүдэлмэришэд, албахаагшад ба һураагшад бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэй. Бэлэдхэлэйнгээ талаар Пионеринуудэй байшангай команда (командирынь нүхэр Хисамитдинов), НКВД-гэй (командирынь нүхэр Гатилов), Пединститудай (командирынь нүхэр Тармаев) коч нанууд түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Д. КОЛМАКОВ.

Харюусалгата редакторэй өрөгшө Ц. ГАЛСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора 3-44 2 зв.; секретариата и отдела партийной жизни—3-23; отделов сельско-хозяйственного и писем 7—55; отдела пром. и транспорта—5-07.

Н—2965

Типография государственного газетного издательства при СНК БМАССР.